

Verdere ontwikkelingen

v2018 11 25a

In ons voorstel 'Loting als democratisch systeem voor de aanduiding van een echte volksvertegenwoordiging, ook "volksjury" genoemd (v 2011 11 20)' wordt de legitimiteit^(*1) van het wetgevend systeem bevestigd door de kiezers zelf bij 'gewone' verkiezingen doordat zij hun stem ook, geheel of gedeeltelijk, kunnen toekennen aan een door loting aangeduid panel. (Deze bevestiging van de legitimiteit is belangrijk voor landen of staten die geen bindend referendum op volksinitiatief hebben.)

Een van de vragen bij ons voorstel (Terrill Bouricius) was wat er zou gebeuren indien de burgers massaal voor de 'Wetgevende Jury' aangesteld door loting zouden stemmen.

David Owen and Graham Smith in hun voorstel geven daar een mogelijk antwoord op <https://ssc.wisc.edu/~wright/929-utopias-2018/wp-content/uploads/2018/01/Owen-and-Smith-PS-special-issue-on-Sortition.pdf>

Eens de legitimiteit van de 'Wetgevende volksjury' is bevestigd en de evolutie is zo dat er massaal op gestemd wordt dan kan er gekozen worden voor een overgang naar een 'twee kamer' systeem waarbij aan deze 'tweede kamer' een afzonderlijk beslissingsrecht wordt toegekend zoals gebruikelijk in de meeste 'twee kamer' systemen. De door loting aangestelde 'tweede kamer' kan dan de wetsvoorstellen en uitvoeringsbesluiten aangeboden door de 'verkozen kamer' goed of afkeuren, of zoals in een van de door David Owen and Graham Smith besproken mogelijkheden, terugsturen naar de 'verkozen' kamer. Of ook, zoals in een van de mogelijkheden voorgesteld wordt, als er geen duidelijk voor of tegen is, wordt een 'verplicht' referendum georganiseerd.

Zoals we het nu zien is het voorstel van David Owen and Graham Smith een uitbreiding van de 'wetgevende volksjury' in ons voorstel maar er is meer. In ons voorstel hebben we de werking van de volksjury beperkt tot het aanhoren van de voorstellen, het samenvatten ervan en het beslissen. Dit vermeed de ingewikkelde en riskante fase van 'deliberatie'. David Owen and Graham Smith stellen een oplossing voor.

Zij duiden door loting met verplichte deelname jaarlijks een pool van 6000 burgers (of meer) aan die enkel, in kleine groepen, samenkomt voor een 'algemene training' voor hun taak. Deze training wordt gegeven door door loting aangeduide gespecialiseerde medewerkers.

Uit deze pool van 6000 wordt dan door loting de 'burgerpanels' samengesteld voor allerlei taken. Eén van deze taken kan dan de 'wetgevende volksjury' zijn waarvoor in ons voorstel 500 burgers worden uitgeloot om één wetsvoorstel of uitvoeringsbesluit te behandelen. Maar dat kan dus ook voor een andere taak zijn (bv de Oregon CIR) waarvoor de aanduiding van een kleiner of gestratificeerd panel beter gepast is.

Als deze taak 'deliberatie' inhoudt dan zullen ook hier de 'begeleiders' door loting aangeduid worden.

Het geheel van dit ontwerp biedt meer garantie dat de integriteit en voordelen van een geloot panel behouden blijven, ook na de aanstelling en voor de duur van de aanstelling, die in alle gevallen slechts enkele dagen of weekends zal bedragen.

In een verdere evolutie komen we dan aan het voorstel van Terrill Bouricius om enkel met door loting aangestelde panels te werken.

(*1) Legitimiteit : de morele grondslag om beslissingen te aanvaarden.